

Årssammanfattning

Yalla Lotsar

– för mammors ökade egenmakt och inkludering

Verksamhetsår 2024

Innehållsförteckning

- 1.** Inledning
- 2.** Bakgrund, syfte och mål
- 3.** Yalla Trappan och Yalla Lotsar
- 4.** Språk och kultur
- 5.** Målgruppen
- 6.** Implementerade aktiviteter
- 7.** Samarbeten och samverkan
- 8.**Handledning och kunskapshöjande insatser
- 9.** Utvärdering
- 10.** Resultat och effekter
- 11.** Lärdomar och slutsatser

1. Inledning

2024 markerar en ny fas i Yalla Lotsars resa, ett år av fördjupade insatser och utökad påverkan. Under det gångna året har vi fortsatt vårt arbete med att bygga broar mellan kvinnor och samhällsinstitutioner, med en tydlig vision om att minska de barriärer som hindrar utrikesfödda kvinnor med barn från att fullt ut delta i samhällslivet. Genom vårt arbete har vi inte bara stöttat individuella kvinnor utan även bidragit till att skapa ett starkare, mer sammanhållet samhälle där jämlikhet, delaktighet och egenmakt står i centrum.

Vår verksamhet har under året präglats av ett fortsatt strategiskt fokus på att nå de kvinnor som befinner sig längst från de samhällsresurser och nätverk som erbjuder stöd. Detta har vi åstadkommit genom närvaro på viktiga arenor där kvinnor samlas och genom att skapa tryggare nätverk för dem som annars riskerar att vara osynliga i samhällsdiskussionen. Genom att bygga förtroendefulla relationer med våra målgrupper har vi inte bara kunnat erbjuda omedelbart stöd utan också verkat för långsiktig förändring genom att stärka kvinnornas delaktighet i samhällslivet. Vi har arbetat med att öka deras förmåga att navigera och delta i det offentliga livet, och det har varit en central del av vårt arbete att bidra till att kvinnor får en starkare position i samhället.

Särskilt tydlig har vår insats varit i vårt stöd till mödrar, där vi har fokuserat på att skapa en trygg grund för deras etablering i samhället. Genom att ge dessa kvinnor verktyg för att bli självständiga och delaktiga samhällsmedborgare, har vi också bidragit till att skapa en tryggare uppväxt för deras barn. Vi ser det som en långsiktig investering i framtiden, där varje kvinna vi når också blir en ambassadör för förändring och en förebild för nästa generation. Detta innebär att vårt arbete inte bara handlar om att stödja den enskilda kvinnan utan också om att forma ett samhälle som präglas av mer jämlikhet och inkludering.

2024 har också varit ett år av lärande och reflektion. Vi har fortsatt utveckla och förfinna våra metoder och strategier för att möta de utmaningar som våra målgrupper står inför. Det har varit ett år där vi har utmanat oss själva att tänka nytt och agera på nya sätt för att kunna erbjuda ännu mer relevant och behovsanpassat stöd. Vi har också fortsatt att utöka vårt nätverk av samarbetspartners och stärkt vår förmåga att anpassa oss till föränderliga samhällsbehov och den dynamik som präglar vårt arbete.

En annan viktig del av 2024 har varit vårt fokus på att synliggöra vårt arbete på nya plattformar. Vi ser det som ett sätt att säkerställa att vår påverkan sträcker sig långt utanför de grupper vi direkt arbetar med. Genom att bredda vår kommunikation har vi kunnat nå ut med vårt budskap om delaktighet och egenmakt till en större publik, vilket i sin tur stärker vårt arbete och skapar ytterligare möjligheter för samverkan och utveckling.

När vi blickar framåt mot 2025 är vi mer engagerade än någonsin att fortsätta vårt arbete och att bidra till en samhällsutveckling där ingen kvinna eller familj lämnas utanför. Vårt mål är tydligt: att genom vår insats skapa en verklig förändring och vara en drivande kraft för ökad jämlikhet, delaktighet och integration för kvinnor i Malmö och bortom. Det är med denna vision vi ser fram emot nästa år och de nya möjligheter och utmaningar som det kommer att medföra.

2. Bakgrund, syfte och mål

Yalla Lotsar grundar sig i insikten om de stora utmaningar som utrikesfödda kvinnor med barn möter i Malmö. Många av dessa kvinnor lever i en situation präglad av social isolering, brist på nätverk och begränsad tillgång till de resurser och stödstrukturer som samhället erbjuder. Detta utanförskap förstärks av faktorer som socioekonomisk ojämlikhet, segregation och otillräcklig kunskap om samhällets funktioner, vilket bidrar till att skapa en känsla av maktlöshet och exkludering. Denna isolering påverkar inte bara kvinnorna själva utan får också långtgående konsekvenser för deras familjer, särskilt för barnens framtidsmöjligheter. Barn som växer upp i socialt utsatta miljöer löper högre risk att uppleva svårigheter i skolan och i sina framtida liv, vilket i sin tur förstärker klyftorna i samhället och cementerar utanförskapet över generationer.

Med denna bakgrund har Yalla Lotsar utvecklats till en verksamhet med ambitionen att skapa långsiktig förändring för både individer och samhälle. Projektets syfte är att bryta social isolering och utanförskap genom att stärka kvinnornas egenmakt, öka deras delaktighet och skapa förutsättningar för att de ska kunna påverka sina egna livsvillkor. Genom att erbjuda stöd och vägledning strävar Yalla Lotsar efter att utrikesfödda kvinnor med barn ska känna sig stärkta i sina roller som mödrar och samhällsmedborgare. Det handlar om att ge dem tillgång till verktyg och kunskap för att navigera i samhället och ta aktiva steg mot en mer självständig och stabil framtid, både för sig själva och för sina familjer.

Arbetet under 2024 har särskilt riktats mot att vidareutveckla en trygg plattform där kvinnor kan bygga nätverk, få stöd i sitt föräldraskap och utveckla kunskap som stärker deras roll i både familjen och samhället. Genom att fokusera på kvinnornas delaktighet och självständighet bidrar projektet till att skapa en positiv spiral där starka mödrar blir förebilder för sina barn och katalysatorer för förändring i sina egna liv. Målet är att skapa långsiktiga förändringar där kvinnors ökade delaktighet inte bara förbättrar deras egna livsvillkor utan också skapar förutsättningar för ett mer jämlikt och inkluderande samhälle.

Under året har insatserna syftat till att stärka familjestrukturer och förbättra barns trygghet genom att ge mödrarna det stöd som krävs för att fatta informerade och självständiga beslut. Genom att skapa nya möjligheter och minska avståndet mellan kvinnorna och samhällets resurser har Yalla Lotsar fortsatt sitt arbete med att bygga broar där det tidigare funnits barriärer. Denna utveckling har resulterat i en tydlig struktur för projektets arbete, där tre specifika målområden har identifierats för att på ett fokuserat sätt främja inkludering, egenmakt och långsiktig samhällsförändring.

Målområden 2024;

Fler barn i förskola, stärkt föräldraskap	Tillgängliggöra samhällsfunktioner	Förbättra levnadsförhållanden
<ul style="list-style-type: none">• Fler barn i förskola• Delaktiga föräldrar• Ökad kunskap om barns hälsa• Ökad kunskap om barns lärande och utveckling	<ul style="list-style-type: none">• Ökad kunskap om samhällsfunktioner• Ökad tillgänglighet till samhällsfunktioner• Ökad kunskap om rättigheter och skyldigheter• Ökad tillit till myndigheter• Ökad tillgänglighet till sysselsättning	<ul style="list-style-type: none">• Öka kunskapen om, samt bidra till säkra och lagliga boendeformer och kontrakt• Bidra till drägliga bostadsförhållanden• Ökad trygghet och ägandeskap• Ökad delaktighet och inflytande

3. Yalla Trappan och Yalla Lotsar

Yalla Lotsar drivs av Yalla Trappan som är ett arbetsintegrerande socialt företag, en ideell förening och ett kvinnokooperativ som sedan sitt grundande 2010 har varit en banbrytande aktör för utrikesfödda kvinnors arbetsintegrering i Malmö. Beläget i Rosengård, har Yalla Trappan byggt sin verksamhet kring en vision om att skapa hållbara arbetstillfällen och stärka kvinnors egenmakt genom en affärsmodell där samhällsnytta går före privata vinster. Genom att ta vara på kvinnors ofta förbisedda informella kompetenser har Yalla Trappan skapat en arbetsplats där demokrati, delaktighet och medbestämmande är centrala värden.

Organisationen har etablerat sig som en trygg plattform där kvinnor med låg utbildning och begränsad arbetslivserfarenhet erbjuds anställning inom verksamhetsområdena sömnad, catering och lokalvård. Dessa anställningar är inte bara ekonomiskt stärkande, utan också socialt transformerande. Genom trygga anställningar och individanpassade arbetsvillkor möjliggörs för kvinnor att växa både professionellt och personligt, vilket i sin tur leder till positiva effekter för familjer, lokalsamhället och samhället i stort.

Utöver att erbjuda en arbetsplats präglad av tillit och samhörighet, har Yalla Trappan även blivit en viktig samhällsaktör genom sin roll som innovatör och förändringsdrivare. Organisationen har byggt upp ett starkt förtroendekapital och ett omfattande nätverk som gör det möjligt att identifiera och agera på samhällsutmaningar i lokala kontexter. Varje framgång och varje vinst återinvesteras i nya anställningar och projekt som gynnar samhällsnyttan, med en tydlig ambition att bidra till långsiktig social hållbarhet och jämställdhet.

Inom ramen för detta arbete har Yalla Trappan också utvecklat projekt och verksamheter som går bortom de traditionella arbetsintegrerande insatserna, däribland Yalla Lotsar. Sedan sin start 2019 är Yalla Lotsar en förlängning av organisationens kärnvision och värderingar, format av de erfarenheter och lärdomar som Yalla Trappan har samlat under sitt decennium av banbrytande arbete för kvinnors arbetsintegrering. Genom att ta avstamp i Yalla Trappans unika lokala förståelse och kombinera detta med den sydafrikanska Philanimodellen, har Yalla Lotsar utvecklats till en strategisk insats som fokuserar på att möta de mest grundläggande och akuta utmaningarna som utrikesfödda kvinnor med små barn står inför.

Projektet kan ses som ett nödvändigt första steg för att skapa livsvillkor som möjliggör arbetsmarknadsintroduktion. Genom att arbeta med kvinnornas familjesituation, minska isolering och bygga förtroende, skapar Yalla Lotsar en stabil grund för vidare utveckling och inkludering. Genom individanpassad vägledning, mentorskap och medvandring, samt ett särskilt fokus på att stärka kvinnors roll som föräldrar och samhällsmedborgare, gör Yalla Lotsar det möjligt för kvinnor att ta sig förbi de hinder som annars skulle blockera deras väg till självständighet och inkludering.

Det är denna koppling mellan det praktiska och det strategiska som gör Yalla Lotsar till en oumbärlig del av Yalla Trappans arbete. Där Yalla Trappan skapar arbetsmöjligheter som stärker ekonomisk självständighet, lägger Yalla Lotsar grunden genom att adressera de strukturella och sociala utmaningarna som ofta är ett första hinder för kvinnor att kunna närma

sig arbetsmarknaden. Tillsammans bygger dessa insatser ett holistiskt ekosystem som inte bara stärker enskilda kvinnor utan också deras familjer och lokalsamhällen.

Genom Yalla Lotsar visar Yalla Trappan sin styrka som innovativ samhällsaktör, där de både identifierar och agerar på de behov som finns i lokalsamhället. Projektet är en tydlig illustration av hur Yalla Trappans modell för samhällsnytta kan anpassas och utvecklas för att skapa långsiktiga och hållbara effekter för de mest utsatta i samhället.

Projektet har under 2024 finansierats av Jämställdhetsmyndigheten, Socialstyrelsen, Kommunstyrelsen i Malmö, Förskoleförvaltningen i Malmö, samt Rosengård Fastighet.

4. Språk och kultur

Yalla Lotsarnas framgång vilar i stor utsträckning på den tillit som byggs mellan lotsarna och målgruppen. Denna tillit grundar sig på lotsarnas unika förmåga att förstå och relatera till kvinnornas situation, både genom språklig och kulturell kompetens från hemländerna och genom egna erfarenheter av att etablera sig i det svenska samhället. Genom att förena dessa perspektiv fungerar lotsarna som en ovärderlig brygga mellan kvinnor i utsatthet och de samhällsresurser som kan bidra till deras inkludering och utveckling.

Lotsarnas roll som kulturella brobyggare är avgörande för att skapa trygghet och främja tillit. Deras språkkunskaper och förståelse för kulturella kontexter gör det möjligt att möta kvinnor på deras modersmål och erbjuda insatser som är känsliga för individuella behov och livssituationer. Denna djupa förståelse är inte bara en fråga om språk, utan handlar också om att tolka och respektera sociala och kulturella nyanser som formar kvinnornas vardag och utmaningar.

Philanimodellen, som ligger till grund för arbetet, understryker vikten av att rekrytera personer med rätt kompetens och personlig lämplighet. Lotsarna behöver inte bara språkliga och kulturella kunskaper utan också en förmåga att bygga förtroendefulla relationer över tid. Att investera i dessa relationer är centralt för att skapa långsiktiga förändringar i kvinnornas liv.

Under året har lotsarnas arbete fortsatt visa styrkan i att kombinera språklig och kulturell förståelse med praktiskt stöd. Genom att erbjuda kommunikation på modersmål och en genuin förståelse för kvinnornas bakgrunder har de skapat en trygg miljö där kvinnor vågar öppna sig och ta emot hjälp. Denna kombination av språklig närhet och kulturell lyhördhet är avgörande och har inte bara stärkt deras förtroende för lotsarna, utan också för de samhällsstrukturer som tidigare upplevts som avlägsna.

Yalla Lotsarnas arbete visar att språklig och kulturell kompetens inte är en tilläggsresurs utan en avgörande komponent för att uppnå verklig samhällsintegration. Genom att möta kvinnor där de befinner sig och stärka deras förutsättningar att navigera i det svenska samhället, skapar lotsarna grunden för en inkluderande framtid.

Under året har antalet lotsar och deras anställningsgrader justerats. Vid årets början var sex lotsar anställda på varierande anställningsgrader mellan 50 och 85 procent, med fördelningen: en lots på 50 procent, en lots på 75 procent och fyra lotsar på 85 procent. Under sommaren utökades teamet med en ny lots och vissa anställningsgrader höjdes, vilket resulterade i sju lotsar med fördelningen: två lotsar på 50 procent, en lots på 75 procent och fyra lotsar på 100

procent. I september rekryterades ytterligare en lots som vikarie för en ordinarie lots som gick på mammaledighet. Vidare omfattar lotsarnas språkkompetenser arabiska (tre lotsar), somaliska (två lotsar), dari, persiska och pashto (två lotsar), urdu (två lotsar), bengali (en lots) och ryska (en lots). Eftersom flera lotsar talar fler än ett språk, redovisas fler språk än antalet lotsar.

5. Målgruppen

Den huvudsakliga målgruppen för Yalla Lotsar utgörs av asylsökande, nyanlända, och utrikesfödda kvinnor med små barn, som löper hög risk att hamna i långvarig social isolering och utanförskap. Många av dessa kvinnor står långt ifrån arbetsmarknaden och saknar tillgång till de nätverk och resurser som krävs för att etablera sig i samhället. Kombinationen av begränsade språkkunskaper, ekonomisk utsatthet och svårigheter att navigera samhällets stödsystem gör att vägen till delaktighet och egenmakt ofta är kantad av hinder.

Orsakerna till denna utsatthet är många och samverkande. Låg utbildningsnivå, språkliga barriärer och brist på nätverk och information om rättigheter och möjligheter skapar ett avstånd till arbetsmarknad och samhällsresurser. Föräldraledighet och omfattande omsorgsansvar bidrar till att kvinnor i större utsträckning än män hamnar utanför etableringsinsatser och arbetsmarknadsåtgärder, vilket riskerar att cementera ett utanförskap som är svårt att bryta. I vissa fall påverkas kvinnors handlingsutrymme också av patriarkala normer, vilket ytterligare kan försvåra möjligheten till självständighet.

Konsekvenserna av denna isolering är långtgående. För individen innebär det en ökad risk för ekonomisk sårbarhet, bristande kunskap om sina rättigheter och en känsla av maktlöshet i mötet med myndigheter. För familjen skapas en osäker tillvaro där tillgången till samhällets stödfunktioner är begränsad, vilket påverkar barnens möjligheter till en stabil och trygg uppväxt. Trångboddhet, ekonomisk stress och bristande kunskap om exempelvis skola, vård och socialtjänst kan leda till en negativ spiral där barnens framtidsutsikter försämras. På områdesnivå bidrar utanförskap och låg tillit till samhällets institutioner till ökad segregation och minskad social sammanhållning. Om en stor andel av befolkningen saknar tillgång till arbete, utbildning och samhällsresurser, påverkar det hela områdets utveckling. På samhällsnivå innebär denna exkludering att viktiga resurser går förlorade. När kvinnor inte ges möjligheter att delta i arbets- och samhällsliv försvagas både den ekonomiska tillväxten och den sociala hållbarheten.

Yalla Lotsar arbetar för att bryta denna negativa utveckling genom att skapa förutsättningar för egenmakt, delaktighet och inkludering. Genom ett lågtröskelstöd byggt på tillit och relationsskapande arbetar lotsarna med att sänka trösklar och göra samhällets stödfunktioner tillgängliga. Genom att stärka mammornas kunskap, självförtroende och handlingsförmåga skapas positiva effekter som sträcker sig långt bortom individen – de når familjer, barn och det omgivande samhället. Att investera i denna målgrupp är inte bara en fråga om att stödja enskilda kvinnor, utan en insats för hela samhällets långsiktiga utveckling och hållbarhet.

6. Implementerade aktiviteter

Under 2024 har Yalla Lotsars arbete fortsatt att utvecklas och fördjupas för att möta kvinnornas och familjernas behov på ett effektivt och hållbart sätt. Genom nära kontakt med målgruppen

har vi förfinat våra metoder och anpassat insatserna för att skapa verklig förändring. Trygghet och tillit har varit centrala byggstenar – vi vet att varaktig förändring börjar med att kvinnor känner sig hörda, stärkta och välinformerade.

Under året har vi haft 5 463 möten med mammor, vilket speglar behovet av vår närvaro och det förtroende vi byggt upp. Vår strategi har varit både målinriktad och mångfacetterad. Genom att arbeta i tre led med en kombinerat fokus på uppsökande arbete, informationsspridning och individstöd har vi skapat ett sammanhållet stöd där varje insats stärker den andra. Samtidigt har vi utvecklat aktiviteter som bygger relationer och nätverk, vilket ytterligare ökar kvinnornas egenmakt och delaktighet.

Denna helhetssyn genomsyrar allt vi gör. Genom att möta akuta behov skapar vi stabilitet, och genom att stärka kvinnors kunskap och självkänsla lägger vi grunden för långsiktig förändring. Årets insatser har inte bara erbjudit stöd i nuet – de har också banat väg för framtida möjligheter och en stärkt tro på det egna handlingsutrymmet.

Det uppsökande arbetet fortsätter vara en central pelare i vårt projekt, en nyckel till att skapa nya meningsfulla möten, bygga relationer och erbjuda stöd till kvinnor i målgruppen. Genom att vara närvarande på strategiskt utvalda offentliga arenor, såsom köpcentrum, lekplatser och lokala verksamheter, har lotsarna framgångsrikt nått kvinnor där de är. Offentliga platser är avgörande för det uppsökande arbetet, då de ofta fungerar som naturliga mötespunkter under dagtid. Dessa arenor samlar kvinnor från olika delar av staden, vilket ger oss möjlighet att nå individer från områden där vi annars har mer begränsad uppsökande verksamhet.

Under året har vi haft förmånen att rekrytera två nya lotsar, vilket inte bara har stärkt vårt nätverk, utan också utökat vår närvaro i nya områden. Särskilt i Holma/Kroksbäck har vi sett en tydlig ökning, tack vare en av de nyrekryterade lotsarnas starka nätverk och hennes etablerade roll inom områdets föreningsliv.

En särskilt värdefull förändring har varit tillgången till Bosociala Hubben, en fysisk plats som har visat sig ovärderlig för vårt arbete. Här har vi fått möjlighet att sprida vårt budskap och bygga relationer på ett sätt som verkligen når fram. Den fysiska närvaron har lett till att vi nu också blir uppsökta av kvinnor, vilket har gjort det svårare att exakt kartlägga var vi når ut. För att bättre kunna förstå spridningen har vi uppdaterat vårt statistikformulär för att samla in mer detaljerad information om kvinnornas geografiska hemvist. Vad statistiken visar är en tydlig och inspirerande bild: vår närvaro är som starkast på Rosengård, vilket inte bara kan tillskrivas Bosociala Hubbens placering, utan också vårt etablerade nätverk i området, Yalla Trappans goda rykte och våra nära samarbeten med lokala aktörer. Dessutom ser vi nu att spridningen av vårt arbete är mycket jämnare än tidigare antagit, med representation från alla områden som vi tidigare definierat som mål.

Samtidigt har vårt uppsökande arbete fortsatt på stadens SFI-skolor, där vi haft mycket framgångsrika besök på Komvux, Hyllie Park, Skurup Fridhem och Furuboda folkhögskola. Vi har också aktivt deltagit i flera evenemang som familje- och sommarfester i Malmös utsatta områden. Ett av de mest minnesvärda tillfällena var när vi arrangerade en samhällsinformerande festival på Rosengård tillsammans med Rosengårdnätverket.

Det informationsspridande arbetet har inneburit ett fortsatt fokus på vår kontakt till yrkesverksamma inom olika sektorer som möter vår målgrupp i sitt dagliga arbete. Syftet har

varit att sprida medvetenhet kring både målgruppen och projektets syfte och mål, samt skapa fler vägar för att nå ut till kvinnor i behov av vårt stöd. Informationsspridningen fungerar också åt andra hållet: genom våra lotsar får vi in viktig information från yrkesverksamma inom olika sektorer, vilket gör oss bättre rustade att informera mammorna om nya eller förändrade samhällstjänster och möjligheter. Detta dubbelsidiga informationsflöde är avgörande för att höja kompetensen hos både lotsarna, de aktörer som möter målgruppen, och kvinnorna själva. Genom att förbättra kommunikationen och samarbetet mellan olika aktörer, samt etablera personliga kontakter med yrkesverksamma, har vi kunnat erbjuda en mer effektiv lotsning, underlätta tillgången till samhällsfunktioner och sänka trösklar, vilket gör det möjligt för kvinnor att känna förtroende och trygghet i att använda dessa tjänster.

De individstödande insatserna utgör kärnan i Yalla Lotsarnas arbete och har fortsatt vara avgörande för att stärka och stödja kvinnor i utsatta livssituationer. Genom ett personligt och flexibelt förhållningssätt möter lotsarna kvinnorna utifrån deras individuella behov och livsvillkor. Insatserna inleds ofta med att hantera akuta utmaningar såsom osäker boendesituation, hälsoproblem, ekonomisk utsatthet eller svårigheter kopplade till barnens skolgång. Dessa grundläggande åtgärder är avgörande för att skapa stabilitet och trygghet – en förutsättning för att bygga förtroende och möjliggöra långsiktig förändring.

En central del av detta arbete handlar om att lotsarna tillgängliggör samhällets resurser och sänker trösklar genom att fungera som neutrala aktörer. De vägleder mammorna i att förstå och navigera samhällets stödsystem, samtidigt som de verkar motiverande och informerande. Ett tydligt exempel är insatser för att få barn inskrivna i förskola, vilket frigör tid för mamman och möjliggör deltagande i SFI, utbildningar eller arbetsmarknadsinsatser. På så vis skapas förutsättningar för ökad självständighet och en långsiktig etablering i samhället.

Philanimodellen har varit en vägledande metodologi i detta arbete. Dess flexibilitet möjliggör ett individanpassat och tillitsbaserat förhållningssätt där varje kvinnas unika situation och behov beaktas. Genom att möta kvinnorna med kulturell kompetens, lyhördhet och respekt skapar lotsarna en trygg miljö där även känsliga frågor kan adresseras. Modellen har också stärkt lotsarnas egen förmåga att hantera komplexa sociala utmaningar och utveckla sitt arbete utifrån målgruppens behov.

Yalla Lotsarnas framgångar vilar på deras anpassningsförmåga och deras förmåga att balansera stöd och egenmakt. Arbetet handlar inte enbart om att ge omedelbar hjälp, utan också om att rusta kvinnorna med de verktyg de behöver för att ta sig vidare i livet. Genom att arbeta motiverande, informerande och tillgängliggörande, samt genom att beakta varje individs behov och livssituation, skapar lotsarna inte bara förutsättningar för ökad självständighet – de möjliggör också en långsiktig och hållbar utveckling där kvinnorna kan ta en mer aktiv roll i samhället och i sina egna liv.

Aktiviteter som stärker nätverk, relationer och självförtroende

Utöver de individuella insatserna har vi under året även erbjudit aktiviteter som där kvinnor kan bygga relationer, stärka sitt självförtroende och få en ökad förståelse för samhället. Genom att erbjuda meningsfulla aktiviteter har vi inte bara brutit social isolering utan också skapat långsiktiga möjligheter för kvinnor att själva ta plats och navigera i sin vardag med större trygghet.

I Bosociala Hubben har våra informationsträffar spelat en central roll. Här har vi bjudit in samhällsaktörer – allt från arbetsmarknadssekreterare och dialogsociologer till polis och räddningstjänst – för att möjliggöra direkta möten där kvinnor kan ställa frågor, få vägledning och skapa kontakter som gör det lättare att söka stöd framöver. Dessa träffar har visat sig vara ett värdefullt sätt att minska trösklarna till viktiga samhällsfunktioner och samtidigt stärka kvinnornas egen röst i mötet med myndigheter.

Utöver informationsmötena har vi även i samarbete med Socialtjänstens förebyggande och tidiga stöd erbjudit flera föräldraskapsutbildningar i Bosociala Hubben. Dessa utbildningar, som ges av Malmö stads föräldrarådgivare, har varit en viktig del i vårt arbete för att stärka föräldrars kunskap, självförtroende och förmåga att hantera utmaningar i föräldraskapet. Genom att erbjuda mammor lättillgänglig vägledning och skapa en trygg arena för erfarenhetsutbyte vill vi förebygga social utsatthet och främja en mer stabil och trygg hemmiljö för barnen. Detta är särskilt viktigt för familjer som annars har begränsad kontakt med stödinsatser och där språkliga eller strukturella barriärer kan försvåra tillgången till samhällsinformation och stöd.

En annan viktig del i detta arbete har varit vårt amningscafé, en trygg och inbjudande plats för mödrar och blivande mammor att dela erfarenheter, bygga nätverk och få stöd från en barnmorska från Amningsmottagningen i Malmö. Här har vi sett hur samtalen naturligt växer fram, där frågor om amning och föräldraskap leder vidare till bredare diskussioner om hälsa, relationer och livets utmaningar.

För att ytterligare stärka kvinnors delaktighet i samhället har vi under året arrangerat utflykter utanför det egna närområdet. Genom att introducera nya miljöer och visa möjligheter som annars kan kännas långt borta har vi gett kvinnorna verktyg att på egen hand utforska staden och ta del av dess resurser. Utflykterna har också blivit en viktig del av barnens liv, då de fått möjligheten till minnesfulla aktiviteter under skollov och helger.

Vi arbetar med en långsiktig strategi där vi i första hand länkar kvinnor till redan etablerade aktiviteter snarare än att skapa insatser som riskerar att försvinna när projektet avslutas. Ett undantag är dock vårt språkcafé, som drivs av praktikanter och volontärer. Många av våra deltagare har uttryckt en stark önskan om att kunna kombinera sitt besök i Hubben med möjligheten att träna svenska, och genom språkcaféet har vi kunnat erbjuda en miljö där språkutveckling sker naturligt och utan press.

Utöver de aktiviteter vi själva arrangerar har vi också varit aktiva på en bredare arena genom att delta i konferenser och seminarier. Detta har ökat synligheten för vårt arbete, skapat viktiga samarbeten och stärkt lotsarnas roll som en viktig länk mellan samhället och de kvinnor vi möter.

I slutändan handlar vårt arbete om mer än enskilda insatser – det handlar om att skapa förutsättningar för varaktig förändring. Genom att bygga broar mellan kvinnor och samhällets resurser, i en miljö där de känner sig trygga och inkluderade, kan vi bryta barriärer, stärka självförtroendet och öppna dörrar till en mer självständig framtid.

7. Samarbeten och samverkan

I mötet med utrikesfödda kvinnor och deras familjer spelar samverkan en avgörande roll för att skapa meningsfulla och framgångsrika insatser. Ingen aktör kan ensam lösa de komplexa utmaningar som social isolering och utanförskap innebär. I Yalla Lotsar bygger vi på styrkan i samarbete där civilsamhällets lokalkännedom och relationer, det offentliga strukturer och resurser samt näringslivets innovationskraft kompletterar varandra. Lotsarnas arbete vilar på en grund av partnerskap och förtroende, där möjligheter öppnas och utmaningar tacklas gemensamt.

För att skapa verklig förändring krävs mer än enskilda insatser – det behövs en långsiktig och strategisk samverkan där vi tillsammans identifierar behov, utvecklar lösningar och hittar hållbara vägar framåt. Genom dessa samarbeten skapar vi nya vägar till arbetsmarknaden, ökar tillgängligheten till samhällstjänster och bidrar till en mer inkluderande samhällsutveckling. I det följande beskrivs hur dessa samarbeten har utvecklats och på vilket sätt de skapar konkreta möjligheter för de kvinnor vi möter.

Kapitlet nedan ger en inblick i de samarbeten och partnerskap som präglat lotsarnas arbete under 2024. Från lokal förvaltning och myndigheter till akademiska institutioner och frivilligorganisationer, varje samverkan bidrar till en mångfasetterad och anpassningsbar ansats för att möta de komplexa behoven hos utrikesfödda kvinnor och deras familjer. Utöver nedan listade har vi även fört en dialog med, besökt eller på annat sätt varit i kontakt med en mängd olika organisationer, myndigheter och föreningar så som Allaaktivitetshuset, Stadsmissionen, Erikshjälpen, Somaliska freds, REDI Design School, Röda Korset, Komvux, Hyllie Park Folkhögskola, med flera.

Rosengård Fastighet

Som nämnts ovan har Yalla Lotsars samverkan med Rosengård Fastighet fortsatt även under 2024. Genom vårt samarbete har vi fortsatt tillgång till deras lokal, Bosociala Hubben på Bennets väg. I år har lokalen bemannats av lotsarna tre dagar i veckan, där de erbjuder stöd och vägledning i möten med mammor, samtidigt som nya mammor söker upp oss där. Under året har 3 124 möten, utöver gruppaktiviteterna, registrerats i Hubben vilket understryker betydelsen av denna fysiska mötesplats.

Samarbetet med Rosengård Fastighet gör det möjligt att arbeta på flera nivåer samtidigt – vi möter mammor i deras närmiljö, erbjuder stöd och information i en trygg miljö och skapar starkare band mellan boende och fastighetsvärden. När Lotsarna finns på plats i Bosociala Hubben blir den inte bara en informationspunkt utan också en plats där relationer byggs och trösklar sänks, både till samhällets funktioner och mellan grannar.

Rosengård fastigheter medverkar även med två representanter i projektets referensgrupp samt med ekonomisk finansiering om 150 000 kr om året.

Förskoleförvaltningen

Sedan projektet startade har Förskoleförvaltningen varit en viktig och värdefull samarbetspart

i arbetet. Under 2023 skrevs ett nytt avtal genom direktupphandling, vilket möjliggjorde en fortsättning av samarbetet under 2024 med samma mål och medel. Arbetet fokuserar på att minska antalet barn, särskilt i åldern 3–5 år, som inte är inskrivna i förskolan.

Skälet till samarbetet är den avgörande roll som förskolan spelar i barns språkutveckling, sociala sammanhang och framtida skolgång. Trots detta står många barn i vår målgrupp utanför förskolesystemet, ofta på grund av bristande kunskap eller lågt förtroende för verksamheten. Genom samarbetet med Förskoleförvaltningen bidrar Yalla Lotsar med en direktkontakt till dessa familjer, som annars kan vara svåra att nå. Lotsarna fungerar som en bro mellan mammorna och förskolan genom information, vägledning och uppföljning, vilket sänker trösklarna för att fler barn ska få tillgång till en trygg och utvecklande förskolemiljö.

Under året har lotsarna tillsammans med projektledare deltagit på både utbildningsinsatser och nätverksträffar arrangerade av Förskoleförvaltningen, vilket har gett ovärderlig kunskap och nya kontakter i arbetet. Samtidigt har lotsarna informerat om förskola och öppen förskola vid 923 individuella samtal, 25 barn har anmälts till förskola, och vi har följt med mammor till stadens öppna förskolor och förskolor vid 42 tillfällen.

Avtalet innebar ekonomisk finansiering med 326 244 kr för arbetet under 2024.

ASF (Arbetsmarknads- och socialförvaltningen)

Under 2024 har samarbetet med Arbetsmarknads- och socialförvaltningen (ASF) både fortsatt och utvecklats. Med en lyhördhet för både förvaltningens fokusområden och målgruppens behov har vi tillsammans arbetat för att stärka kvinnors egenmakt och skapa bättre förutsättningar för delaktighet i samhället.

En central del av samarbetet har handlat om att synliggöra ASF:s olika stödfunktioner och skapa naturliga mötespunkter där mammorna kan bygga relationer till förvaltningens verksamheter. Genom att öka kunskapen om tillgängliga stödinsatser och sänka trösklarna för kontakt har fler kvinnor fått möjlighet att ta del av de resurser som finns.

Föräldraskapsutbildningar och föräldrarådgivning

För att möta målgruppens behov och stödja deras övergripande välmående har vi haft ett nära samarbete med föräldrarådgivarna från Socialtjänstens förebyggande och tidiga stöd. Under årets inledande månader erbjöds drop-in-tider med föräldrarådgivare i Bosociala Hubben, vilket gav mammorna möjlighet att etablera en relation till dem i en trygg och välbekant miljö.

När förutsättningarna för rådgivarnas närvaro förändrades under året, anpassade vi samarbetet genom att i stället fokusera på stadens föräldraskapsutbildningar. Genom ett framgångsrikt upplägg har lotsarna samlat och anmält både enskilda mammor och hela grupper inom respektive språkgrupp, vilket har sänkt trösklarna för deltagande. För att ytterligare öka tillgängligheten har utbildarna i hållit flera kurser direkt i Bosociala Hubben under en femveckorsperiod, där mammorna kunnat ta del av kunskap och stöd i en trygg och tillgänglig miljö. Under året har vi haft 7 Föräldraskap i Sverige (FÖS) utbildningar, och 3 ABC-utbildningar i våra lokaler och sammantaget har 256 mammor anmälts till någon av föräldraskapsutbildningarna av lotsarna under året. Genom att ha anpassat stödet efter målgruppens förutsättningar har vi bidragit till att fler mammor fått möjlighet att delta och ta del av verktyg som stärker både föräldraskapet och deras egen väg mot ökad självständighet.

Dialogsacionomer

Under 2023 beskrev vi ingående den djupa misstron mot socialtjänsten inom vår målgrupp, en misstro som bottnar i både kunskapsbrist och desinformation. Ryktesspridning, framför allt kring omhändertaganden av barn, har skapat en utbredd rädsla som i vissa fall lett till att familjer undviker kontakt med myndigheter och offentlig verksamhet – även när de är i behov av stöd. Vi har mött familjer som av rädsla håller sina barn hemma från förskolan, som avstår från att söka hjälp vid utsatthet och som i extrema fall överväger att lämna Sverige helt.

Denna misstro är inte bara skadlig för de enskilda familjerna utan utgör ett större samhällsproblem som riskerar att försvaga tilliten till välfärdssystemet. För att möta denna oro och motverka dess konsekvenser har vi under 2024 fortsatt vårt samarbete med socialtjänstens dialogsacionomer. Genom detta arbete har vi vid åtta tillfällen, varav 5 i samarbete med Rädda Barnen, skapat trygga forum för samtal, ökad kunskap om socialtjänstens uppdrag och gett familjer möjlighet att ställa frågor utan rädsla. Att bygga broar och förtroende tar tid, men det är avgörande för att fler ska våga söka stöd och känna sig trygga i kontakten med samhällets institutioner.

Även om misstron fortfarande präglar många av de möten vi har, har vi under året sett en positiv utveckling. Lotsarna ser att insatser som samtalsgrupper, dialogmöten och föräldraskapsutbildningar har bidragit till att minska rädslan och stärka mammornas självförtroende i kontakten med myndigheter. Fler kvinnor uttrycker en ökad förståelse för socialtjänstens roll och en tryggare relation till myndigheter över lag. Samtidigt återstår mycket arbete, och för att den positiva utvecklingen ska vara långsiktig krävs fortsatt dialog och kunskapsspridning.

Vi har under året även deltagit i dialogmöten med socialtjänsten för att diskutera vidare och bidra med insikter från vårt arbete och från mötena med mammor i Hubben.

Bostadsrådgivningen

Många i vår målgrupp lever i trångboddhet eller osäkra boendesituationer, vilket har skapat ett stort behov av bättre kunskap om bostadsförmedling. Efter ett första informativt möte med Malmö stads bostadsrådgivare planerades en Bokurs i Bosociala Hubben. Under hösten utvecklades samarbetet vidare, och en bostadsrådgivare har nu drop-in i Hubben varannan vecka. Detta ger en lågtröskelkontakt där kvinnor i vår målgrupp kan få vägledning, ställa frågor och få stöd i bostadsrelaterade frågor, vilket både ökar kunskapen och underlättar framtida kontakter med funktionen.

Uppsök Ung

I samarbete med Uppsök Ung från Malmö stad har vi anordnat gemensamma drop-in-tillfällen och genomfört en CV-verkstad där mammor fick stöd i att uppdatera eller skriva sina första CV. Då vi delvis delar målgrupp har samarbetet möjliggjort ett breddat stöd, där vi utöver de gemensamma aktiviteterna regelbundet lotsat vidare till arbetsmarknadssekreterarna för ytterligare vägledning mot arbete och studier.

Amningsmottagningen Malmö & Barnmorskemottagningen Rosengård

Vårt samarbete med Barnmorskemottagningen har tagit nya former under året. Tidigare höll vi vårt amningscafé tillsammans med en barnmorska från mottagningen, men på grund av

förändrade arbetsuppgifter arbetar hon numera vid amningsmottagningen. Trots detta har vi fortsatt att erbjuda amningscaféet, vilket har fungerat som en trygg och inkluderande mötesplats för föräldrar, där de kan diskutera amning, föräldraskap och hälsorelaterade frågor med stöd av vårdpersonal. Amningcaféet har, om än i mindre omfattning på grund av de nya direktiven för barnmorskan i hennes nya tjänst, hållits vid 7 tillfällen och totalt har 26 deltagare deltagit.

Vi har även anordnat informationsmöten om HPV-virus, vaccination och cellprovstagning, riktade både till våra lotsar och till mammor i Bosociala Hubben. Dessa möten har skapat en god möjlighet till ökad kunskap och trygghet. I samband med höstens vaccinationskampanj från Region Skåne hade vi särskilt fokus på att gå ut i våra kommunikationskanaler för att informera om de aktuella vaccinationserbudandena. Under året har lotsarna haft 144 individuella samtal om BVC och MVC ärenden. Vi har även varit närvarande vid och gett stöd till kvinnor vid 10 vaccinations- och 17 cellprovstillfällen, samt haft 36 andra kontaktpunkter med BVC och MVC för att säkerställa ett kontinuerligt och engagerande stöd.

Uppsala universitet

Uppsala universitet har varit en viktig samverkanspartner sedan projektets start och har spelat en avgörande roll i den lokala utvecklingen av Philanimodellen. Doktorand Per Kåks, under handledning av professor Mats Målqvist vid Institutionen för kvinnors och barns hälsa, har följt Yalla Lotsarnas arbete sedan 2019 för att utvärdera metodens relevans och effektivitet i en svensk kontext.

Samarbetet avslutades 2024 i samband med att Per Kåks lade fram sin avhandling¹, där han undersökte hur sociala innovationer kan anpassas för att stärka hälsan hos mammor med migrationsbakgrund i Sverige. Hans forskning visar att förtroendebyggande relationer och praktiskt stöd är avgörande för att nå målgruppen och förbättra deras tillgång till samhällstjänster. Philanimodellen, som inspirerat vårt arbete, lyfts fram som en effektiv metod för att överbrygga gapet mellan utsatta grupper och välfärdssystemet, särskilt genom att skapa tillit och underlätta kontakter med myndigheter.

Svenska Kyrkan

I flera år har vi samarbetat med Svenska kyrkan, som bidragit till vårt metodarbete med Philani och periodvis även med ekonomiskt stöd. Samarbetet fortsätter genom att Svenska kyrkan i rapporter följer projektets utveckling och implementeringen av Philani, och där vi intervjuas för att ge insikter om arbetets framsteg. Kyrkan har dessutom varit en aktiv part i projektet, först som medlem i styrgruppen och numera i referensgruppen. I Malmö rör samarbetet utöver detta främst de lokala församlingarna, där vi ömsesidigt lotsar kvinnor till relevanta insatser och verksamheter utifrån deras behov.

Rädda Barnen

Under året har vi samarbetat med Rädda Barnens projekt *Starka mammor – trygga barn*, som syftar till att skapa samtalsgrupper för ensamstående mammor. Genom dessa grupper får mammorna både ett aktivt föräldrastöd och möjligheten att möta andra i liknande situationer.

¹ Per Kåks, *Contextualising a South African social innovation for maternal and child health to mothers with experiences of migration in Sweden* (PhD diss., [Uppsala Universitet], 2024)

Under 2024 har lotsarna samlat tre grupper med totalt 48 unika mammor, och en lots har även deltagit som språkstöd under träffarna. Insatsen har varit mycket uppskattad av mammorna, som har lyft både gemenskapen och stödet som ovärderligt i deras vardag.

Föreningslivet

Malmös rika föreningsliv är en avgörande faktor för att nå våra uppsatta mål, där vi genom samarbeten kan bredda vårt stöd, skapa fler möjligheter för målgruppen och öppna dörrar till nya sammanhang. Föreningarna har en unik närvaro i lokalsamhället och erbjuder aktiviteter, nätverk och resurser som kompletterar vårt arbete. Under året har därför en rad samarbeten genomförts med bland annat Malmö Kappsinningsklubb, Majblomman, Malmö Kvinnojour, Kul i Malmö, Rosengårdnätverket, och Kraftsamling Herrgården.

8.Handledning och kompetenshöjande insatser för lotsarna

För att lotsarna ska kunna ge rätt stöd och vägledning krävs kontinuerlig handledning och kompetensutveckling. Deras arbete innebär dagliga möten med mammor i olika livssituationer, vilket ställer höga krav på kunskap, bemötande och förmågan att navigera i samhällets stödsystem. Därför har vi under året satsat på både intern och extern kompetenshöjning för att rusta lotsarna med rätt verktyg och stärka kvaliteten i deras insatser.

En central del av projektledarens roll är att ge lotsarna stöd genom regelbunden handledning, där de får reflektera kring utmaningar, diskutera konkreta fall och utveckla sin yrkesroll. Denna handledning har skett varje vecka och har varit avgörande för att lotsarna ska känna sig trygga i sitt arbete och kunna möta mammorna på ett professionellt och empatiskt sätt.

Utöver den interna handledningen har vi haft samarbeten med externa aktörer som har bidragit med utbildningar och informationstillfällen inom relevanta ämnen. Dessa insatser har stärkt lotsarnas kunskap om socialt stöd, myndighetskontakter och bemötande av målgruppen, vilket har lett till mer träffsäkert stöd och snabbare vägledning för mammorna.

Nedan följer en sammanställning av årets externa informations- och utbildningsinsatser och de aktörer som har medverkat;

- Mirakelboxen: utbildning i samtalsmetoden tillitsbaserat lösningsfokus samt regelbunden handledning med lotsarna i deras arbete
- Förskoleförvaltningen: flera utbildningstillfällen kring förskolan, dess funktion och betydelse
- Malmö mot diskriminering: utbildning i verktyget *Rätt på riktigt*
- Boende Heder & Malmö Kvinnojour: informationstillfällen om skyddade boende vid våld i nära relation
- Ekonomiskt bistånd: informationstillfälle om ekonomiskt bistånd och de lagar och regler som styr det
- Budget och Skuldrådgivarna: informationstillfälle om Malmö stads stödfunktion vid ekonomiska svårigheter
- Barnmorskemottagningen på Rosengård: informationstillfällen om HPV-virus, cellprov, vaccination och vårdmodellen *Min barnmorska*.

Förutom dessa insatser fick Yalla Lotsar genom finansiering från Lunds Missionssällskap (LMS), möjligheten att göra en resa till Sydafrika och den blev en ovärderlig möjlighet för Yalla Lotsar att fördjupa sitt arbete och ta del av internationell erfarenhet. Under den intensiva veckan besökte vi flera organisationer som fokuserar på kvinnors egenmakt och social påverkan. Dessa inkluderade Philani, som arbetar med Philanimodellen i Kapstadens kåkstäder, Somali Association, som stödjer flyktingar och migranter, samt the Zoe Project och Scalabrini Centre, som arbetar med utsatta kvinnor och integration.

Lärdomarna från resan har haft stor inverkan på vårt arbete. Genom att möta och lyssna på kvinnor som, trots olika kulturella och sociala kontexter, kämpar för samma värden – egenmakt, trygghet och framtidstro – har vi stärkts i vår tro på att det mest framgångsrika arbetssättet är universellt: empati, tillit, relationer och empowerment. Dessa principer är nyckeln till att förändra ojämlika strukturer. Dessutom har besöken på Philani och andra organisationer visat oss hur förändring kan ske även med begränsade resurser, vilket har inspirerat oss att tänka mer kreativt i vårt eget arbete. Resan har även lett till nya internationella kontakter och nätverk för framtida samverkan och lärande.

9. Utvärdering

För att kunna följa upp och utveckla vårt arbete arbetar vi kontinuerligt med både kvantitativ och kvalitativ utvärdering. Utöver denna årssammanfattning skrivs regelbundna lägesrapporter till referensgruppen, samt en årsutvärdering till Förskoleförvaltningen, men den dagliga dataregistreringen sker genom statistikverktyget KoBo, där lotsarna dokumenterar antal möten och typ av insatser, samt viss bakgrundsinformation såsom språk, boendeområde och plats för möten. Statistikinhämtning är omfattande och ger en tydlig bild av antalet kvinnor vi möter, vilka typer av insatser vi genomför och vilka behov som dominerar i målgruppen. Denna löpande insamling ger en detaljerad bild av verksamhetens omfattning och resultat, och sammanställs i den kvantitativa årsrapporten för 2024.

Däremot fångar siffrorna inte den gradvisa utvecklingen hos varje enskild kvinna – även om vi ser den i mötet med målgruppen. Detta är ett medvetet avvägande – att samla mer detaljerad information om individnivå skulle kunna påverka det förtroende som är en grundpelare i vårt arbete. Vår styrka är att vi erbjuder en trygg och anonym plats där kvinnor kan söka stöd utan att deras ärenden registreras i detalj. Samtidigt innebär detta att projektets långsiktiga effekter kan vara svåra att enbart mäta genom kvantitativa data.

Därför har vi under året även genomfört kvalitativa, semistrukturerade intervjuer med tio mammor som återkommande tagit del av våra insatser. Dessa intervjuer, som genomfördes av socionompraktikanter under sin VFU på Yalla Trappan, ger en djupare förståelse för hur kvinnorna själva upplever lotsarnas stöd och vilken påverkan det haft på deras vardag och livssituation. Deras berättelser bekräftar att lotsningen inte bara fyller en informativ funktion, utan också skapar en ökad känsla av trygghet, social tillhörighet och handlingsutrymme i kontakt med myndigheter och andra samhällsaktörer.

Vår utvärdering har också stärkts genom Per Kåks avhandling, som har utgjort en viktig referenspunkt i analysen av vårt arbete. Hans forskning visar att socialt stöd och förtroendeskapande insatser är avgörande för att minska institutionell mistro och stärka egenmakt bland kvinnor med migrationsbakgrund. De slutsatser vi kan dra från både avhandlingen och våra egna kvalitativa studier pekar på att praktisk och emotionell vägledning

från andra kvinnor med liknande erfarenheter är en nyckelfaktor för att stärka målgruppens förmåga att navigera samhällets resurser och ta aktiva steg mot självständighet.

10. Resultat och effekter

Under 2024 har Yalla Lotsar fortsatt att utveckla och effektivisera sitt arbete, vilket har lett till en betydande ökning av antalet möten med mammor. Totalt genomfördes 5 463 möten, en ökning med 106,9 % jämfört med föregående år. Denna utveckling är ett resultat av flera samverkande faktorer. Genom att rekrytera fler lotsar och öka deras anställningsgrader har vi kunnat möta det växande behovet av stöd i målgruppen. Samtidigt har en uppdatering av statistikverktyget och förbättrade rapporteringsrutiner gett en mer heltäckande bild av verksamhetens omfattning. En detaljerad sammanställning av lotsarnas registrerade möten och insatser finns att ta del av i den kvantitativa sammanställningen av projektår 2024.

Lotsarna har under året haft en central roll i att vägleda och stötta mammor i olika individanpassade insatser. Genom individuella samtal har kvinnor fått information om samhällsfunktioner, stöd i vård- och myndighetskontakter samt hjälp med blanketter och ansökningar – alltid utifrån individuella behov och förutsättningar. Att ha en trygg och närvarande person vid sin sida under dessa processer har varit avgörande för många kvinnor som tidigare känt stor osäkerhet i kontakten med myndigheter. Detta bekräftas även i Per Kåks avhandling, där det framkommer hur tillgängligt och relationsbaserat stöd skapar ökad trygghet och handlingskraft i målgruppen.

Vid behov har lotsarna också följt med på möten med socialtjänst, vården och skolan, där de fungerat som ett stöd både språkligt och i förståelsen av systemens logik. Att kunna ställa frågor i en trygg kontext och få hjälp att kommunicera sina behov har varit avgörande för att stärka kvinnornas möjlighet att själva ta initiativ och fatta informerade beslut.

Utöver det individuella stödet har lotsarna fungerat som en länk till samhället i stort. De har organiserat och deltagit i informationsmöten där mammor fått träffa representanter från socialtjänsten, bostadsbolag och föreningslivet i en trygg miljö som Bosociala Hubben. Dessa möten har inte bara ökat kvinnornas kunskap om samhällets stödfunktioner, utan även skapat möjligheter att bygga nätverk och etablera kontakter som bidrar till långsiktig stabilitet.

Lotsarnas arbete måste förstås som ett långsiktigt stöd där varje möte och insats bygger vidare på det föregående och tillsammans skapar en förändrad livssituation. En utveckling leder till en annan, och genom samverkande resurser öppnas nya möjligheter. Det handlar inte bara om att förmedla information, utan om att skapa en miljö där kvinnor får mod och verktyg att ta nästa steg. För många innebär det första mötet en brytpunkt, där isolering byts mot delaktighet och där osäkerhet övergår i handlingskraft.

“På öppna förskolan fick jag också kontakt med Malmö stad och även möjligheten att gå på språkcafé och babycafé. Det var igenom lotsarna som gjorde det möjligt för mig att gå ABC (Alla barn i centrum) utbildning. [...] Förut pratade jag inte så mycket för jag var rädd för min svenska språk, men när jag kom hit så förstår jag, ni möter mig på min nivå, ni förstår mitt sammanhang och det är den bästa upplevelsen”.

Citatet från en mamma illustrerar tydligt hur lotsarnas arbete skapar kedjereaktioner av utveckling. Genom att vara en bro till samhällets resurser blir varje insats en dörröppnare till nya sammanhang, där kvinnorna inte bara får tillgång till stöd utan också stärks i sin egen förmåga att påverka sin situation.

Den ökade erfarenheten och kompetensen inom lotsgruppen har också gjort det möjligt att arbeta mer träffsäkert och effektivt. Genom att kontinuerligt anpassa insatserna efter målgruppens behov har vi stärkt vårt arbetssätt och skapat bättre förutsättningar för kvinnor att få rätt stöd i rätt tid.

Samverkan har också varit avgörande för årets framgångar. Genom ett brett nätverk av samarbetspartners har vi kunnat erbjuda ett helhetsstöd som stärker kvinnors möjligheter till egenmakt och delaktighet. Genom insatser som föräldraskapsutbildningar, dialogsociomer, amningscaféer och informationsmöten om samhällsfunktioner har vi skapat vägar in i samhället där det tidigare funnits hinder. Dessa insatser har inte bara ökat kvinnornas trygghet och kunskap, utan även stärkt deras familjer och bidragit till en mer inkluderande samhällsutveckling.

Att öka kunskapen om samhällets stödfunktioner och bygga förtroende genom dialog har varit avgörande under året. Ett exempel på detta är vårt samarbete med Arbets- och socialförvaltningen, där vi genom kontinuerliga insatser ser hur fler mammor vågar ta kontakt med samhällsaktörer de tidigare undvikit. Under 2024 anmälde lotsarna 256 mammor till Malmö Stads "Föräldraskap i Sverige" och ABC-föräldraskapsutbildningar, där de fått fördjupad förståelse för barns utveckling, sina egna rättigheter och hur samhällets stödstrukturer fungerar. Vid sidan av detta har vi hållit åtta möten mellan mammor och socialtjänstens dialogsociomer, där kvinnor genom samtal fått ökad kunskap, information och ett ömsesidigt erfarenhetsutbyte, vilket bidragit till en minskad oro.

Denna typ av tillgängliggörande, stärkande och kunskaphöjande insatser ger tydliga effekter. När möten sker och information förmedlas i trygga sammanhang minskar rädslan för myndigheter, och vi ser hur fler kvinnor nu själva tar initiativ till kontakt med socialtjänsten, vården och skolan. Detta stärker inte bara individens handlingsutrymme, utan bidrar även till att öka tilliten till välfärdssystemet och säkerställa att fler får tillgång till det stöd de har rätt till.

"Idag är det väldigt annorlunda, idag vet jag hur hela processen ser ut för att de ska omhänderta barnen. Det är det som betyder mest för mig, att lotsarna har gett mig självförtroende. Från början när jag kom hit var jag väldigt ung och sedan skaffade jag barn, det var ingen som hjälpte mig eller läste för mig den svenska introduktionen, ingen som lärt mig lagarna. Genom att komma hit fick jag till mig denna information vilket gett mig erfarenhet, självförtroende och att jag kan göra vad jag vill. Jag kan stötta och göra min röst hörd och jag knackar på alla dörrar för att fråga om hjälp. Från början kunde jag inte det, jag levde i en bubbla av rädsla. Nu har jag verkligen fått hjälp."

Detta citat, inhämtat vid en intervju genomförd av socionompraktikant Natalie Augustsson, visar tydligt hur kunskap och en bruten isolering förändrar kvinnors livssituation. Samtidigt kvarstår utmaningar. Misstron mot socialtjänsten och andra myndigheter är fortfarande utbredd, och i en tid av ökande samhällsklyftor och osäkerhet är det viktigare än någonsin att fortsätta arbeta långsiktigt med kunskapsspridning och mötesplatser där dialog sker på målgruppens villkor. Förändring tar tid, men genom att konsekvent främja tillgänglighet, förståelse och delaktighet skapar vi bättre förutsättningar för ett samhälle där fler känner sig trygga i kontakten med

samhällets institutioner. Genom att ge dem rätt verktyg och skapa kontinuerliga möjligheter till dialog stärker vi inte bara individens egenmakt, utan också hela familjens framtid och förtroendet för samhällets institutioner.

Den positiva utvecklingen vi sett under året visar att förändring är möjlig, men också att den kräver tid, uthållighet och rätt insatser. Att sänka trösklar, bygga tillit och skapa förutsättningar för egenmakt är en investering – inte bara i de kvinnor vi möter, utan i samhällets långsiktiga hållbarhet.

11.1 Lärdomar och slutsatser

Under 2024 har vi sett en positiv utveckling där fler kvinnor tar initiativ, söker information och vågar navigera samhällets stödsystem. Genom våra insatser har vi bidragit till att sänka trösklar, öka tryggheten och stärka kvinnornas förmåga att hantera sin egen livssituation. Samtidigt ser vi en målgrupp som blir alltmer utsatt, inte minst ekonomiskt. Uteblivna höjningar av ekonomiskt bistånd, stigande levnadskostnader och en svår bostadsmarknad gör att många kvinnor befinner sig i en konstant stress där långsiktig planering blir sekundärt.

Våra individuella samtal och stöd i myndighetskontakter har varit avgörande för att hjälpa kvinnor att hantera dessa utmaningar. En mamma som intervjuades i Per Kåks avhandling beskriver hur lotsarna blev en trygg punkt i en annars osäker tillvaro:

"När jag behövde hjälp med att kommunicera med barnens skolor och inte kunde göra det själv, hjälpte de till. När jag ville kontakta sjukvården lärde de mig hur jag skulle göra det och hjälpte mig också med språket. När jag hade problem med ekonomiskt stöd stöttade de mig och pratade med socialtjänsten och förklarade situationen. Som mamma kunde jag sova gott och min oro försvann. Mitt sinne, min själ och min kropp har blivit lugna. Detta fick mig att bli mer motiverad och börja tänka på hur jag skulle utveckla mig själv."

Detta citat sammanfattar flera av de viktigaste lärdomarna från vårt arbete. Praktisk vägledning och stöd i kontakt med myndigheter är ofta avgörande för att minska oro och skapa en känsla av kontroll. Samtidigt visar våra erfarenheter att tillgång till information i sig inte är tillräckligt – den måste kombineras med kontinuerligt stöd och en förståelse för kvinnornas faktiska livssituation. Många saknar kunskap om sina rättigheter och hur de kan bli delaktiga i samhället, medan andra har insikten men saknar resurser eller trygghet att agera på informationen. Att få hjälp att ta första steget, att någon förklarar systemens logik och att ha en pålitlig person vid sin sida gör ofta hela skillnaden.

Den ekonomiska utsattheten förstärker dessa utmaningar. Det handlar inte enbart om brist på inkomst, utan om en pågående stress som påverkar hela livssituationen – från boende och hälsa till möjligheten att ta till sig ny information och fatta långsiktiga beslut. När ekonomin är en konstant osäkerhetsfaktor blir även enkla myndighetskontakter eller beslut om barnens skolgång överväldigande. För att vi ska kunna fortsätta göra skillnad behöver vi både stärka den individuella egenmakten och arbeta för att minska de strukturella hinder som begränsar kvinnornas handlingsutrymme.

Samtidigt ser vi att relationsbyggande är en långsiktig investering. Förtroendet för myndigheter förändras inte över en natt, men genom dialog, närvaro och upprepade positiva erfarenheter kan rädslan minska. Samarbetet med socialtjänstens dialogsociologer och satsningen på

föräldraskapsutbildningar har varit viktiga steg i rätt riktning, men för att den positiva utvecklingen ska bli varaktig behöver dessa insatser fördjupas och breddas. Samtidigt måste vi vara lyhörda för hur förändringar i välfärdssystemet påverkar målgruppen och anpassa vårt arbete därefter.

Kvinnorna vi möter tar viktiga steg framåt, men lever samtidigt under alltmer pressade förhållanden. För att den positiva utvecklingen ska fortsätta krävs ett långsiktigt och anpassat stöd där individens egenmakt stärks parallellt med att strukturella hinder adresseras. Yalla Lotsars arbete har visat att relationer och tillit är en nyckel till förändring, och framåt måste vi säkerställa att denna relation byggs både mellan kvinnor och samhällets resurser – men också mellan civilsamhället och de institutioner som formar deras verklighet.

Att förändra en livssituation handlar inte bara om att få rätt stöd vid rätt tidpunkt – det handlar om att förändra förutsättningarna för framtiden.